

Andragoški center Slovenije

69. Evropski kazalniki: Udeležba odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju

Opomba:

S tem prispevkom posodabljam informacijo o Udeležbi odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju (glej vsebino št. 62/2013 v InfO-mozaidu).

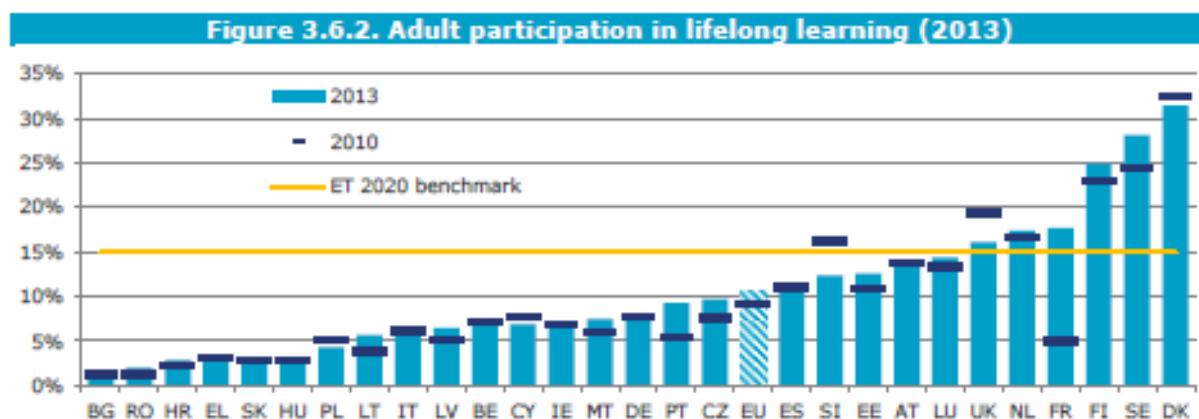
Kazalnik 'udeležba odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju' je osnova za eno od šestih ciljnih vrednosti ('benchmarks'), ki si jih je Evropska unija (EU) v svojem strateškem okviru [Izobraževanje in usposabljanje 2020](#) zastavila do leta 2020. Poprečna stopnja udeležbe prebivalstva EU, starega 25–64 let, v kateri koli vrsti vseživljenjskega učenja (formalnem in/ali neformalnem), naj bi do tega leta narasla na najmanj 15 %.

[Monitor izobraževanja in usposabljanja 2014](#) razodeva, da dejanska udeležba odraslega prebivalstva EU v vseživljenjskem učenju še vedno zaostaja za zastavljenim ciljem, četudi se je v letu 2013 dvignila za 1,4 odstotne točke glede na referenčno leto 2010. Kar v sedemnajstih državah je stopnja udeležbe nižja od 10 % in le šest držav članic je preseglo ciljno vrednost (DK, SE, FI, FR, NL in UK).

Tabela 1: Pregled stopenj udeležbe odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju po letih

	v odstotkih													
Udeležba v vseživljenjskem učenju (25–64 let)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Evropsko poprečje (EU 25)	7,9	7,5	7,6	9,0	9,9	10,2	10,1	-	-	-	-	-	-	-
Evropsko poprečje (EU 27)	7,1	-	-	-	-	-	9,5	9,3	9,4	9,3	9,1	8,9	9,0	10,5
Slovenija	:	7,3	8,4	13,3	16,2	15,3	15,0	14,8	13,9	14,6	16,2	15,9	13,8	12,4

Slika 1: Primerjalni prikaz udeležbe odraslih v vseživljenjskem učenju v letu 2013

Source: Eurostat (LFS). Online data code: *trng_ifs_13*. Note: The indicator captures the participation rate in formal and non-formal education and training (last four weeks) of 25 to 64 year-olds.

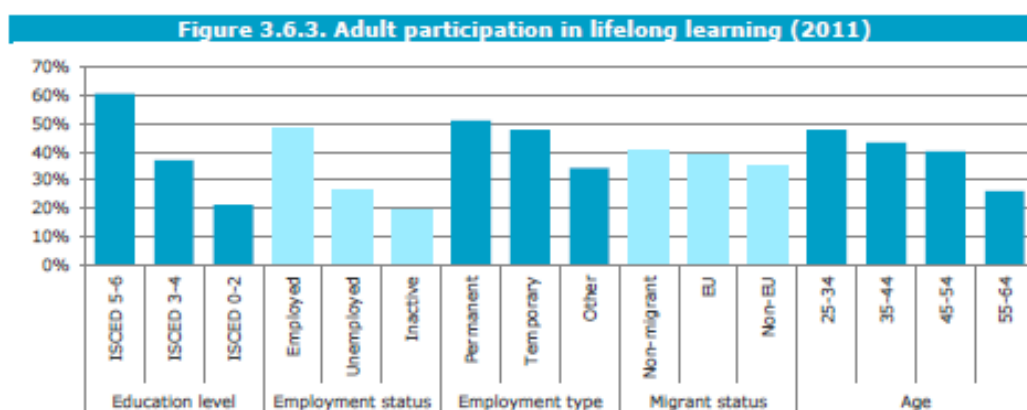
Vir: Eurostat, Anketa o delovni sili, letno povprečje 2013 (glej [Monitor izobraževanja in usposabljanja 2014](#), str. 78)

V Sloveniji se je v letu 2013 stopnja udeležbe v primerjavi z letom 2010 znižala za 3,8 odstotnih točk, kar pomeni najnižjo vrednost v zadnjih 11 letih in največji upad v primerjavi z drugimi državami (sledi ji Združeno kraljestvo s 3,3 odstotnimi točkami). Po visokih uvrstitvah na lestvici vseh držav EU v prejšnjih letih (peto ali šesto mesto) je Slovenija zdaj zdrknila na deseto mesto, kar pomeni absolutno in relativno poslabšanje situacije na področju vključenosti odraslih v vseživljenjsko učenje. Po tem, ko smo v letih 2010 in 2011 že presegli evropsko ciljno vrednost, smo se v letu 2013 od nje oddaljili za 2,6 odstotne točke. Razloge je mogoče najti v dolgotrajni krizi, a tudi drugod!

Rezultati Raziskave o izobraževanju odraslih (AES, 2011) kažejo, da večina udeležencev v vseživljenjskem učenju prihaja iz določenih ciljnih skupin – to so predvsem višje izobraženi, zaposleni (predvsem v večjih, v manjši meri pa v srednje velikih in malih podjetjih) ter iz mlajših starostnih razredov.

Slika 2: Udeležba odraslih v vseživljenjskem učenju v letu 2011 po ciljnih skupinah

Source: Eurostat (AES, 2011). The Figure depicts EU average participation rates of 25 to 64 year-olds in formal or non-formal education and training.

Vir: Eurostat, Raziskava o izobraževanju odraslih 2011 (glej [Monitor izobraževanja in usposabljanja 2014](#), str. 80)

Tabela 2: Udeležba odraslih v vseživljenjskem učenju po spolu in državi rojstva

	2010	2013						
		Total	Men	Women	Native-born	Foreign-born		Sub-total
					EU	Non-EU		
EU	9.1	10.5b	9.6b	11.3b	10.4b	11.1b	12.3b	11.9b
Belgium	7.2	6.7	6.6	6.8	6.4	7.0	9.2	8.3
Bulgaria	1.2	1.7	1.6	1.8	1.7	:	:	:
Czech Republic	7.5	9.7	9.7	9.7	9.8	7.1	9.3	8.0
Denmark	32.5	31.4	25.7	37.2	31.4	34.0	30.9	31.9
Germany	7.7	7.8	7.9	7.8	8.1	:	:	:
Estonia	10.9	12.6	9.8	15.2	13.6	:	6.2	6.6
Ireland	6.8	7.3	6.9	7.7	6.6	6.7	16.4	9.9
Greece	3.1	3.0	3.1	2.9	3.2	(1.6)	1.1	1.2
Spain	11.0	11.1	10.3	12.0	11.7	5.9	8.9	8.0
France	5.0	17.7b	15.4b	19.8b	18.6b	13.2b	12.1b	12.3b
Croatia	2.2	2.9	2.8	3.0	2.9	:	(2.7)	(2.5)
Italy	6.2	6.2	5.8	6.5	6.6	3.3	3.6	3.5
Cyprus	7.7	6.9	6.6	7.1	7.5	5.7	4.4	5.0
Latvia	5.1	6.5	5.0	7.8	6.9	:	3.9	3.7
Lithuania	3.9	5.7	5.0	6.3	5.7	:	:	:
Luxembourg	13.4	14.4	13.8	14.9	16.0	12.3	15.6	12.9
Hungary	2.8	3.0	2.9	3.1	3.0	(4.2)	:	4.4
Malta	6.0	7.5	7.4	7.7	7.6	:	8.6	7.1
Netherlands	16.6	17.4	16.8	18.0	17.3	18.6	17.6	17.8
Austria	13.7	13.9	12.6	15.3	14.4	15.8	10.0	12.2
Poland	5.2	4.3	3.8	4.9	4.3	:	:	:
Portugal	5.4	9.3	8.9	9.8	9.1	12.4	11.5	11.7
Romania	1.3	2.0	2.2	1.9	2.0	:	:	:
Slovenia	16.2	12.4	10.3	14.5	13.1	(12.1)	5.6	6.1
Slovakia	2.8	2.9	2.8	3.1	2.9	:	:	:
Finland	23.0	24.9	21.1	28.8	24.9	26.1	25.6	25.8
Sweden	24.4	28.1	21.3	35.1	28.0	25.1	29.9	28.5
United Kingdom	19.4	16.1	14.6	17.6	15.6	16.5	19.7	18.7

Vir: Eurostat, Anкета o delovni sili 2013 (glej [Monitor izobraževanja in usposabljanja 2014](#), str.79)

Najmanj zainteresirani za izobraževanje so tisti, ki bi ga potrebovali v največji meri, saj so po podatkih raziskave o temeljnih zmožnostih odraslih (PIAAC) najslabše usposobljeni za življenje in delo. To so tisti z nižjo izobrazbo oziroma usposobljenostjo, starejši ter brezposelni. Mnogi so ujeti v 'zanko nizke usposobljenosti' (t.i. low skills trap), ko zaradi nepripravljenosti, da se vključijo v izobraževanje in/ali usposabljanje, ali zaradi neustreznih pogojev ne uspejo izboljšati svojega statusa na trgu delovne sile.

Nezainteresirane ciljne skupine prebivalstva, zlasti prej omenjene, bo treba s posebnimi ukrepi privabiti, spremeniti njihov način razmišljanja ter ustvarjati kulturo vseživljenjskosti učenja s posebnim poudarkom na ozaveščanju o širših dobrobitih učenja ter njihovem prispevku k osebni razvoju posameznika, dejavnemu državljanstvu, preprečevanju socialne izključenosti ter okrepljeni poziciji na trgu dela.

Nadaljevanje izobraževanja in učenja v odrasli dobi, po zaključku začetnega izobraževanja, je ključno za večjo produktivnost in inovativnost delovne populacije. Pomembno je tudi za uravnavanje razkoraka med zmožnostmi delovne sile in povpraševanjem na trgu dela. Kar enajst držav je v zadnjem Evropskem semestru prejelo priporočila za pospešene ukrepe na tem področju (BG, EE, ES, FR, IE, LT, LU, PL, RO, SE, SK).

V Evropi je 70 milijonov odraslih brez dosežene srednješolske izobrazbe. Njihova nepripadnost kulturi vseživljenjskosti učenja pomeni ujetost velikega deleža prebivalstva v začaranem krogu raznih oblik prikrajšanosti, pogosto tudi brezposelnosti. Prav ti bi v največji meri potrebovali priložnosti za izobraževanje in usposabljanje, za kar bo poskrbela tudi Evropska komisija s sredstvi Evropskega socialnega sklada.

Kontaktna oseba za področje: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, zvonka.pangerc@acs.si

Informacijo pripravila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, zvonka.pangerc@acs.si

Viri:

- Vstopna stran za Monitor izobraževanja in usposabljanja: <http://ec.europa.eu/education/monitor>
- Education and Training Monitor 2014 – 1. del:
(http://ec.europa.eu/education/library/publications/monitor14_en.pdf)
- Education and Training Monitor 2014 – 2. del (nacionalna poročila):
http://ec.europa.eu/education/tools/et-monitor_en.htm#country-reports
- Dostop do spletnega vizualizacijskega orodja: http://ec.europa.eu/education/dashboard/index_en.htm
- Spletna stran Evropske komisije, namenjena podatkovno podprti politiki izobraževanja in usposabljanja v Evropski uniji (http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/indicators-benchmarks_en.htm)

*Legenda: Mednarodne kratice držav članic EU, uporabljene v Monitorju:

AT	Avstrija	NL	Nizozemska
BE	Belgija	PL	Poljska
BE fr	Belgija – francoska skupnost	PT	Portugalska
BE nl	Belgija – flamska skupnost	RO	Romunija
BG	Bolgarija	SE	Švedska
CY	Ciper	SI	Slovenija
CZ	Češka	SK	Slovaška
DE	Nemčija	UK	Velika Britanija

DK	Danska	UK-ENG	Anglija
EE	Estonija	UK-NIR	Severna Irska
EL	Grčija	UK-SCT	Škotska
ES	Španija	UK-WLS	Wales
EU	Evropska Unija	CH	Švica
FI	Finska	IS	Islandija
FR	Francija	LI	Lihtenštajn
HR	Hrvaška	MK	Makedonija
HU	Madžarska	NO	Norveška
IE	Irska	TR	Turčija
IT	Italija	AU	Avstralija
LT	Litva	CA	Kanada
LU	Luksemburg	JP	Japonska
LV	Latvija	KO	Južna Koreja
MT	Malta	US	Združene države Amerike

